

Hergün

Rus harbinde
Hayreti çeken nokta

Ekrem Uşaklıgil

Rus askeri tarihinin her devrinde düşmanlarını bile mecburi bir takdire sevkeden büyük bir cesaretle dövülmüştür.

Bütün toprağı işgal altına geçmiş ve bütün orduları silâh bırakmış bir Rusya tarihinin hiçbir devrinde görülmedi, bunun içindir ki Rus topraklarından mühim bir kısmının işgalden masun kalması ve Rus ordularının mutad cesaretle dövüşmeleri hiç kimsenin hayretini mucib olamazdı.

Rus harbinde bu defa hayreti çeken nokta Rus ordusunun mutad cesaretle dövülmüş olması değil, dövüş hazırlıkta hiç kimsenin beklediği, ihtimal vermediği bir derinlik ve genişlik göstermiş, cesaretle de beşer kuvvetinin üstüne çıkan bir nefis feragatine ulaşmış olmasıdır.

Bütün Avrupa, hayır bütün dünya kuvvetle ihtimal vermiyordu, ki harb talihî ters döner dönmez Rusya yeni rejiminin büyük halk kütlelerine tamamen yerleşmemiş olmasında neticesinde içten bir sarsıntı geçirmeye ve Rus askerinin mutad cesareti ne olursa olsun mukavemeti çabuk sönmeye mahkûmdur.

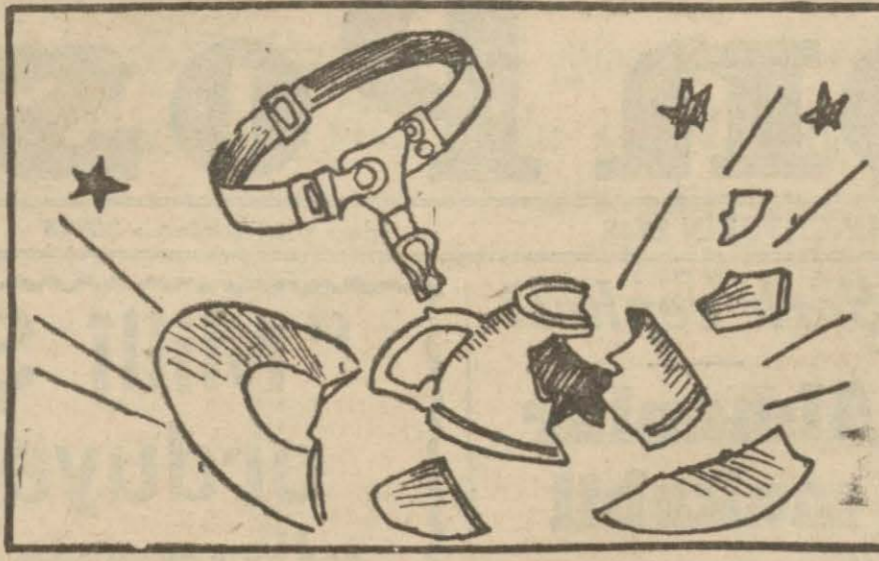
Belden tahakkuk etmeyince, hattâ beklenenin tamamen aksi meydana çıkınca sebep arandı. Üzerinde durulan muhtemel âmillerden birincisi Rusyada eski neslin tükenmiş, yeni neslin de Rusya haricinde bütün dünyayı hakikatte olduğundan bütünü başka bir şekilde görerek yetişmiş olmasıdır. Fakat bu tek âmîl vaziyeti izaha yetişmezdi, ikinci âmîl olarak eski Rus vatanseverliğinin uyanmış olması ihtimali ele alındı.

Nüfusu 200 milyona yaklaşan Rusyada sayıyı yarım düzünüye geçen, çok mühim kesafette yabancı unsurlar da yaşar, bu yabancı unsurlar eski devirlerde Rus camiasından ayrılmak meylini birçok defalar göstermişler, hâdiselere sebep olmuşlar, hattâ bir numaralı dünya harbinden sonra muvakkat bir zaman için müstakim hükûmetler de teşkil etmişlerdi, aradan dörtte bir asır geçti, fakat bu yabancı unsurların Avrupaya gelmiş, yahud da bir yolu bu bularak Avrupaya geçebilmiş olan münevverleri de ima iddia ettiler, ki ırktaşları eski 1/2'lerini muhafaza etmekteydiler. Bunların iddialarına bakarak bir kısım Avrupalılar sandıklar ki hakiki Rus dayansa, birlik gösterse bile yabancı unsurlar fırsattan istifade edeceklerdir, etmek istiyecilerdir. Bu sahada da beklenenin aksi çıktı, yabancı unsurları da Rus hatları arasında Rus erinin cesaret ve sebatile dövüşüğünü gördük.

Avrupalıların ve bu arada İsviçreliğin yaptıkları incelemlere bakılacak olursa beklenenin bu sahada da aksi zuhur etmesinin iki sebebi vardır. Birinci sebep yabancı unsurlar arasında yaş 35 i bulmamış olanların tamamile Rus gibi yetiştirilerek maziyi unutmus olmalarıdır. İkinci sebep ise, Rus camiasına yeni katılmış olan Baltık memleketleri halkı arasında tesiri görüldüğü gibi Alman idaresinin halk pskolojisini ihmal ederek yanlış hareketlerde bulunmuş olmasıdır.

İsviçreli iddialarını tevsih için birçok misal de zikrediyor-

RESİMLİ MAKALE

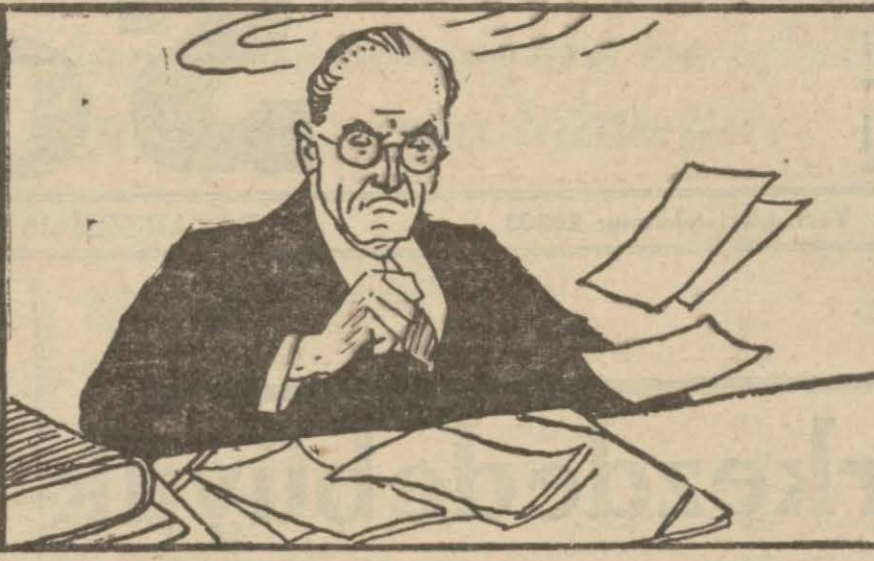

Sabahleyin ayandığınız zaman küçük bir aksilik ile karşılaşmış olduğunuzu farzediniz.

Gömlek düğmesi kırılmış, çorap bağı kaybolmuş, veya kahve fincanı yere düşerek parçalanmıştır, yahud da evden çıkarken karınıza hoşlanmayacağınız bir manzara çıkmıştır.

Herkeste az çok bir vehim vardır, bütün gün içinizin aksi gideceğinden korkarsınız.

Sinirleniyor musunuz? Korkmayınız

Evde kırılmış bir düğmeyi, kaybolmuş çorap bağı, parçalanmış kahve fincanını, yahud da kapı önünde karşılaşmış kötü bir manzarayı, fabrikada veya büroda çoktan başlanmış bir işe bağliyan, göze görünmez nokta sadece sinirden ibarettir.

Sinirlenen adam melekelerini kaybeder, ters düşürür, ters hareket eder. İşinin fena gitmesinin sebebi de budur.

Sinirleniyor musunuz? Korkmayınız.

Şehir Haberleri

İçki fiyatlarının arttırılması Yeşilaylıları memnun etti

Yeşilay ve Gençlik şubesinin yıllık kongreleri dün saat 10 da Eminönü Halkevinde yapılmıştır.

İstiklâl Marşını müteakib reis Doktor Mazhar Osman Uzman Yeşilayın ülküsünü ilgilleyen bir hitabe ile kongreyi açmıştır.

Gençlik teşkilâtı çalışma ve vezne raporlarının okunmasını müteakib Yeşilay Kurumu Umumi Kâtibi Fahrettin Kerim Gökyay, Yeşilayın bir yıllık çalışmalarını ihtiva eden raporu ve Kurum veznedarı İhsan Ünder de vezne raporunu okumuşlardır. Raporlar alkışlar arasında kabul edilmiş, müteakiben dileklerin tesbitine geçilmiştir.

Bu dilekler arasında, içki fiyatlarının arttırılması dolayısıyla hükûmete teşekkür edilmesi, istiklâlin artması karşısında içki imanın daha fazla arttırılmamasının temini için teşebbüse geçilmesi, köylerde içki satışının tahdid edilmesi, radyoda neşriyat yapılması, mevcut kütübhanenin münasib bir binada açılması ve gençlik şubesinde bir spor kolunun teşkil etrafında birçok üyeler mütalealarını bildirmişlerdir. Hararetili münakaşalardan sonra yeni idare heyetleri seçimi yapılmış ve toplantıya saat 13 de son verilmiştir.

lar ve ezciümle diyorlar ki:

— Baltık memleketleri halkı Rusya ile Almanya arasında harb çıkınca derhal ayaklandı ve bu sayede Alman ordusu hattâ silâh atmadan Baltık sahillerine kadar ulaştı. Baltık halkı sanıyordu ki derhal eski istiklâline kavuşacak, müttefik millet muamelesi görecektir, halbuki Almanya bunu yapmadıktan başka Sovyet idaresinin Baltık memleketlerine girer girmez devletleştirdiği toprağı ve emlakı bile Alman devletine geçmiş farzettii, Ukraynada, Beyaz Rusyada mevcut Kolkos teşkilâtını muvakkat kayıtlı alıyordu, bu hareketi ile de Alman orduları

[Devamı 4 üncü sayfada]

Kupa maçlarının üçüncü turu dün bitti Altı takım kardöfinale kaldı

Kupa maçlarının üçüncü tur oyunları dün Fenerbahçe ve Şeref sahalarında birinci ve ikinci lig takımlarının karşılaşması yapıldı. Birinci lig takımlarının üstün oyunları neticesinde Fenerbahçe, Vefa, Beykoz, İstanbulspor ve Taksim takımları ile hükmen galib sayılan ikinci ligiden Halleç kar dö finale kalmış oldular.

Taksim 4 — Eyüb3

Eyüb takımı ilk devreyi 3-1 galib olarak bitirmişti, ikinci devrede mağlûbiyetten kurtulmak için hayli çırpınan Taksim 3.3 berabere vaziyete geldikten sonra, yaptığı tek golla maçı kazanmağa muvaffak oldu ve bu maçın yarım saat uzaması da bu suretle önlenmiş oldu.

Beykoz 6 — Anadoluhisar 2 İki takım arasında sıkı bir rekabet olduğu oyunun sert ve hırçın başlamasından belli olmuştur. Beykozda birinci lig takımlarının plâkin oyunu göze çarpıyordu. İlk golu kendi kalesine yapmak talihine uğruyan Hisar takımı ikinci ve üçüncü golleri birbirini peşine yedi. Devrenin son dakikasında yapılan bir Hisar golünden sonra vaziyet 3-1 oldu. İkinci devre mücadelesi daha sertti. Fırsatları daha iyi kullanan Beykozular 4.1 den sonra 4-2 oldular. Oyun tamamen Beykoz güler yüz gösterdiği vakit maç 6.2 Beykoz lehine bitti.

F. Bahçe 7 — Galata Gençlik 0 Bu maçın Fenerbahçe hesabına

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Bir arkadaşımız anlattı:

— Geçenlerde bir akşam üzeri berbere gittim, saat baktım, henüz 20.. Sandalyeye oturur oturmaz:

— Saç! Dedim, Berber omuz başımdan cevab verdi:

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

— Şimdi saç kesemem banyum!
Hayretle döndüm:
— Neden?
Saate baktı, güldü:
— Nerede ise radyo gazetesi başlayacak, onu dinleyeceğim!
Dedi.

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Tarihî tefrikamız: 74

AKİLE HANIM

SULTAN "GENÇ,, OSMAN"

Öyle ya, uzak yolculuğa hazırlananlar gün doğmadan yola düşerlerdi. Hafif Çerkes eğerini «Şahin» in sırtına koyarken çekine çekine sordu:

— Silivriye mi gideceksiz?

— Hamza Bey çok keyifliydi. Aylay etti:

— Neden bildin İlyas?

— Anda akrabanız vardır, ol sebebden sormuş idük.

— Yok, Balıklı ayazması üzer-

rinden dönüp Asitaneye gitsek gerek.

— Soran olur ise «akşama dönerler elbet» diyelim mi sultanım?

Hamza Bey kılıcının tokasını düzliye düzliye ahırdan dışarıya çıkı. İlyas Şahini getirip Efendinin önüne çekmişti. Bir daha sordu:

— Soranlar olur ise ne diyelim sultanım?

Genç sipahi hayvana atlar atlamaz Şahin tali bir eşkine kalkmıştı; başını çevirerek dedi:

— Soran olur ise, bu akşam dönmeyeceksiniz!

— !...

Çevik hayvan tüy gibi hafif gidiyor, araba tekerlekleri izleri çizilen yoldan ince bir toz kalkıyordu. Balıklıdaki eski Rum manastırı önünde güneş üç beş mızrak boyu yükselmişti, İstanbuldaki ince minarelerin âlemle ri pırıldırıyordu. Yanda, Marmara çinko serik bir düzlük gibi kırdıydı.

— !...

Çevik hayvan tüy gibi hafif gidiyor, araba tekerlekleri izleri çizilen yoldan ince bir toz kalkıyordu. Balıklıdaki eski Rum manastırı önünde güneş üç beş mızrak boyu yükselmişti, İstanbuldaki ince minarelerin âlemle ri pırıldırıyordu. Yanda, Marmara çinko serik bir düzlük gibi kırdıydı.

— !...

— !...

Yedüküle kapısından girmeyi düşünülükten Edirnekapıya doğru yol almaya başladı. Birkaç çingene kızı kale hendekleri önünde keçi otlatıyorlardı. Edirnekapıda, kale dışındaki salaşa bir kahve içtikten sonra buradan ana yolu takip edecek, Fatih medresesinde okuyan Ürgüplü bir dostunu ziyaret edecekti.

Fatih medresesinde aradığını bulamadığı için cami avlusuna geçti. Ölü çınar gölgelerinde alçak iskemleler üzerinde yeniciler traş oluyor, tam musalla taşları karşısına gelen at kestanesi altındaki «asma» kahvede birkaç kişi oturuyordu. O tarafa bakmadan «Şahine» alt baştaki kapı istikametini vermişti ki, birdenbire «asma» kahve tarafından kalm ve dik bir ses geldi:

— Hamza Bey... Hey, Hamza Bey...

Başını çevirip bakınca, iki yenicinin başına çığra el ettiklerini gördü: «Gel, gel..» işareti veriyorlardı. Genç adam el edip

çığarın iki yeniciriyi tanımakta gecikmemişti. Bunlar, evvelki gece evine misafir ettiği «Kelder» le «Altuncioğlu» ndan başkaları değildi. «Şahin» in başını kasıp sağ elini kalçasına topluyarak dik dik baktı

«Kelder Uğrusu» seçirde seçirde kendisine doğru geliyordu. Birkaç adım kala «yavşak yavşak» sırttı:

— Ya, bizleri çiğneyüp de geçmek reva mı yoldaşım. [lyice sokulup Hamza Beyin elini tuttu] elbet bir acı kahvemizi içmedin bırakmayız ve şundan şuraya varmanız razi olmayız!

Hamza, canı sıkılmış gibi kaşlarını çatı:

— Az işimiz vardır, dönüştü gelelim.

— Olmaz yoldaşım.

— !...

Burada Altuncu oğlu yetişmişti, Şahinin dizginine yapıştı:

— «Bir acı kahvenin hatırı vardır diler, bizi evinde ağırlayın eklemek ve tuzunuzu yedirmiş

Pirinç ve fasulye fiyatlarında tenezzül devam ediyor

Bazı bakkallar fasulye satışlarında yeni bir hile yolu bulmuşlar

Gıda maddelerinin fiyatlarında bilhassa hükümetin istihsal mntakalarından mal nakli için vagon vermesi üzerine düşme sürati fazlaştı. Bu düşme bilhassa fasulye ve pirinç fiyatlarında açık bir haldedir. Dün piyasada fasulye toptan (tombul) 58-60, (Dermeson) ise 62.65 kuruştan, pirinç ise 125-130 kuruştan satılmıştır. Yalnız perakende fiyatlar toptan fiyatları hâlâ takip etmemekte ve kenar semt bakkallarında fasulye ve pirinç fiyatları düşürülmemektedir.

Diğer taraftan fasulye satışlarında bazı bakkallar yeni bir şekil bulmuşlardır. Bunlar çuvala aldıkları fasulye leri elekten geçirerek büyük olanlarını ayırmakta ve bunları fazla fiyatla (Dermeson) olarak satmaktadır. Belediye ihtisaz müdürlüğü bu şekilde satış yapanları da kontrol ederek cezalandırmağa karar vermiştir.

Dün yapılan serbest güreş müsabakaları

Güreş klübü salonunda tecrübeliler arasında yapılan müsabakaların neticeleri:

56 kilo: İsmail (Güreş), Servet (Kasımpaşa).

61 kilo: Süleyman (Kasımpaşa), Vahid (Kasımpaşa).

66 kilo: Faik (Güreş), Ali (Kasımpaşa).

72 kilo: Bekir (Güreş), Kâzım (Kasımpaşa).

79 kilo: Ahmed (Kasımpaşa). Ağır sıklot: Ahmed (Beşiktaş).

Sigara ve içkiler bu sabahtan itibaren yeni fiyatla satılıyor

Sigara içki ve diğer inhisar maddelerine yapılan zamları dün yazmıştık. Sigara ve içkiler bu sabahtan itibaren yeni fiyatlarla satılığa çıkarılmıştır. İnhisarlar idaresi bugün bayilere ihtiyaçlarına göre sigara ve içki tevzi edecektir.

Yeni zam nisbeti yüzde 30-50 arasındadır.

Aynı suç 7 defa işleyen tacir

Asid okzaliki limon tuzu diye piyasaya süren Mustafa Dedeoğlu adında bir tacir hakkında giyabi tevkif kararı verilmiştir.

Mustafanın aynı suç 7 defa işlenmiş, asiyeye 2 nci ceza mahkemesinde 7 dosyası toplanmıştır.

Bir kepeği ile bir bakkal mahkemeye verildiler

Çemberlitaşta kepek ticareti yapan Feyzullah 4 kilo kepeği 14 kuruşa satacaktken 25 kuruşa sattığından, Aksarayda bakkallık yapan Haldî Sağlık da terazisinin gizli bir yerine gram koyarak eksik mal satmak suçundan yakalanarak millî koruma müddeumumüllüğüne ve rilmışlerdir.

Sigara ve rakı saklayan üç kişi yakalandı

İnhisarlar idaresi takibat memurları dün yaptıkları bir aramada bütün gümrüğünde Limoncular cadde sinde tuzeu Bekirîm hanında 2 sandık sigara, 1 sandık rakı, 1 sandık tuz, gene aynı handa Kâmil Güvele aid odada 2 çuval sigara, 45 kilo kahve, İspiroya aid odada 2 çuval sigara bulunmuş ve bütün bunların Kurukapıda Muhsinehatun mahallesinde oturan Bâki Ardaya aid ve beyannamesiz bulunduğu anlaşılmıştır.

Suçları yakalanmış, resmi evrakta sahtekârik, memura yalan beyan ve kaçakçılık suçlarından adliye teslim edilmişlerdir.

Bir hırsız suç üstü yakalandı

Dün Fatih'te garib bir hırsızlık vak'ası olmuştur.

Kızıtaşında Zarif apartmanının 6 numaralı daire sine kapının açık olmasından istifade ederek giren sa bikalılardan Mehmed Doğru içeride hırsızlık yaparken ev sahibi Sa-biha görmüş ve derhal zabıtaya haber vermiştir. Apartman kapısında tertibat alan zabıta memurları Mehmed evdeki eşyaları sırtına yükliyerek dışarı çıkarken yakalamışlardır.

Hama'nın yükünü çalan sabıkalı

Sirkede Abdullah adında bir hamalı kandırarak taşıdığı yükü çalan yakalanan sabıkalılardan Yorgi muhakemesi sonunda 1 ay müddetle hapse 25 lıra para cezasına mahkûm edilmiştir.

Yeni neşriyat

Yeni çıktı BRİÇ

Kontrakt - Plafon Deklarasyon ve Oyun

Akşam gazetesi Briç köşesi muharriri arkadaşımız Nazım Dersa'nın dünyaya tanınmış briç profesör ve eksperlerinin mü'addid eserlerini tektik ederek hazırladığı bu kitab bugün satışa çıkmıştır.

Memleketimizde taammum emiş olan ve poker gibi kumar olmayan bu kitab, zarif ve fenni kâğıd oyununun deklarasyon ve oyun bahislerini taferrütle ve birçok ekzersis ve misallerle ve açık bir üsulanla izah eden böyle mükemmel bir eser üsannımızda ilk defa olarak in-tisar etmektedir.

Kitab 230 sayfadan ibarettir. Fiyat 150 kuruştur. Her kitapçıda bulunur.

Satış yerleri: Semih Lütfi Kitabevi.

Briç amatörlerine ve okuyucularımıza tavsiye ederiz.

Takvim

2 inciteşrin 30 Pazartesi 1942

Zilkade 20 - Kasım 23

S. İm. Gâ. Ög. İki. Ak. Yat.

E. 12,37 2,22 7,21 9,46 12,00 01,37

Va. 6,20 8,04 13,03 15,28 17,42 19,19

[1] Kölib.

(Arhan var)

Telgraf, Telefon Ve Telsiz Haberleri

İtalyanlar harbden yorulmuşlar

Bir İngiliz gazetesi diyor ki: "İtalyanlar Tunustaki Alman mukavemeti kırılınca memleketlerinin müttefik hücumlarına hedef olacağını anlıyorlar"

Londra, 29 (A.A.) — Sunday Observer gazetesinin diplomatik yazarı diyor ki: İtalyanlar harbden yorulmuşlardır. Görülen emarelerin umumi heyetinden anlaşılacağına göre, Faşist makamları, M. Mussolini ve onun idaresine karşı en

küçük bir memnuniyeti bile zoraklı gösteriyorlar. İtalyanlar, Tunus ve Bizerte'deki Alman mukavemeti müttefikler tarafından kırılınca memleketlerinin hiç değilse cenub kısmının müttefik hücumlarına hedef olacağını anlıyorlar. İtalyan radyoları ve gazetele-

rinin bu husustaki açık sözlülüğü hayret verecek bir derecededir. **Işıkları karartma** Roma, 29 (A.A.) — Dahiliye Nazırlığının verdiği yeni bir emir üzerine 30 Sontesrinden itibaren bütün İtalyada ışıkları karartma tedbirleri saat 17.50 da başlayacaktır.

Amerikada 8 milyon tonlütuluk ticaret gemisi inşa ediliyor

Vaşington 29 (A.A.) — Amerika bahriye komisyonu ikinci reisi kontramiral Vickery, Amerikan deniz tezgâhlarının yeniden 8 milyon tonlütuluk ticaret gemisi inşa etmeğe koyulduklarını bildirmiştir.

Romanya Kralı büyük elçimizi yemeğe davet etti

Bükreş, 29 (A.A.) — Bugün Romanya Kralı ve Majeste Mihail Büyük Elçimiz Suphi Tanrıöver ve refikalarını Kiselef sarayında öğle yemğine davet etmişlerdir.

Safranboluda Millî Şef günü

Safranbolu 29 (A.A.) — Millî Şefimiz Reiscümhurumuz İsmet İnönünün Safranboluyu şereflendiren ilk günü birinci yıldönümü münasebetiyle kasaba bayraklarla donatılmış, merasim yapılmıştır. Bu münasebetle halkımızın Millî Şefe karşı olan sonsuz bağlılık ve saygı duyguları bir defa daha teyid edilmiştir.

Gestapo şefi Toulonda evvelceden tertibat almış

Londra, 29 (A.A.) — Öğrenildiğine göre Gestapo şefi Himmler, Toulon'daki Fransız filosunu gözden kaçırmamak için hususi bir servis vücuda getirmiş idi. Ve «Şüpheli» bahriye subay ve erlerinin kimler olduğunu keşfetmek vazifesine mükellef memurları Toulon'da bulunuyor idi.

Kazablankaya harb malzemesi ve gıda maddeleri çıkarıldı

Londra 29 (A.A.) — Fas radyosu bildiriyor: Kazablankaya hergün yeniden Amerikan uçak filoları gelmektedir. Bu uçakları kullanan Fransız pilotları bunların mükemmel olduklarını söylemektedirler. Cumartesi günü Kazablankaya asker ve harb malzemesi çıkarılmıştır. Mühim miktarda gıda maddeleri durmadan gelmektedir.

Edebî romanımız: 22

Dişi Arkadaş

Yazan: Cevad Fehmi

Bir şimşek gibi yanıp sönen bir bakış... Çaresiz işi şakaya buluşturmak lâzım... Gülecek:

— Asıl en mühimmini unuttuğunuz! Dedim. Gözler alay da ederler.

Kaşlarını çatarak atıldı:

— Her halde dostların gözleri değil... Evet devam edin Cemil Bey!

Omuzlarını kaldırarak:

— Bitti, dedim gözler ara sıra da susarlar...

Bir lâhza daldı... Yere, Halının bir köşesine bakiyordu. Acanın ba ne düşünüyor? Her halde bir şeytanlık, bir mel'net olacak.

Mareşal Petenin terhis edilen askerlere günlük emri

Londra, 29 (A.A.) — Vişi radyosunun bildirdiğine göre Mareşal Petenin emirlerini kütalara tebliğ edilmek üzere harbiye, bahriye ve hava nazırlarına aşağıdaki günlük emri göndermiştir. Fedakârlık yapmak emeliyle orduya iltihak etmiş olan sizler geçirdiğimiz yeni imtihanlarla asker kalbini acı ile doldurdunuz. Fransa parçalanıyorsa, kaybolan harb gemilerinizi

her zaman hatırlayacaktır. Fransa, şerefli an'anelerimizin ortadan kalkmasına hiçbir zaman müsaade etmeyecektir. Subaylar, erler ve deniz erleri, sizi kendiniz için seven adanın yanın başında yer alınız. Sanaçığınızı selâmladığımız zaman «Şeref ve vatan» kelimelerini kalbinizde olduğu gibi muhafaza etmenizi sizden istiyorum. Fransa ölmeyecektir.

Cibutideki Fransız topçuları müttefiklere iltihak ettiler

Vichy 29 (A.A.) — Fransada ve şimal Afrikada son günlerde cereyan eden hâdiseler karşısında Cibuti garnizonu ve halk mareşal Petenin ve hükümetin tavsiyelerine uyarak vekarını ve sükûnu muha-

faza etmiştir. Yalnız bazı askeri unsurlar ve hihassa bir topçu grubu birkaç sivil ile birlikte isyan bayrağı çekerek hududu geçmiştir. Bu hâdise istisna edilirse Cibuti bölgesinde tam bir sükûn vardır.

İngilizler Bingazi limanını tamir ediyorlar

Kahire 29 (A.A.) — Müttefiklerin ekserleri, daha şimdiden Bingazi limanının tamiri meselesile meşgul olmaktadır. Bu ekserler, müttefikler filosunun pek yakında bu limandan istifade edeceklerini ve daha şimdiden limana yük çıkartılabildiğini beyan etmektedirler. İtalyanlar, 25 tane kat'iyyen hasara uğramamış salapura ve bir çok beton sandık bırakmışlardır.

Madam Çan-Kay-Şek Amerikadan uçak ve malzeme istiyor

Vaşington 29 (A.A.) — Buraya muvasalatında gazetecilere beyanatta bulunan Mm. Çan-Kay-Şek, Çin hükümetinin M. Ruzevitten daha mühim bir hava müzaheretinde bulunmasını ve Asyada Japonlara karşı harbeden Çin kuvvetlerine verile gelmekte olan malzeme miktarının artırılmasını istemiş olduğunu söylemiştir.

SALİ İLK KÂNUN SAAT TAM 18,30 da

SES SİNEMASI **CAZ** KONSERİ

SİNEMASI ve Tiyatrosunda

Şehrimizin en seçme CAZBAND üstadlarının iştirakile

BÜYÜK CAZ ORKESTRASI

Çok zengin programında filmlerde dinleyip sevdığınız en güzel ŞARKILARI çalacaktır.

RUMBALAR - TANGOLAR - KONGALAR

Numaralı biletler şimdiden satılmaktadır. Salı günü gışelerdeki kalabalıktan kaçınmak için yerlerinizi şimdiden alınız. Tel: 49369

Ne kapalı ve anlaşılmaz kadın!...

Bu düşünce yalnız bir iki saniye sürdü. Sonra birden başını kaldırarak:

— Şimdi sizin romanlarınızdan birinin kahramanını hatırladım, dedi. «Sevmiyen adam»... Onun, uğrunda bütün harcadığı kadının ihanetine uğradığı zamanki halini... kadının üzerine atılacak zannedersiniz. Veya hiç olmazsa birkaç ağır kelime söylemesini beklersiniz. Halime söylemesini beklersiniz. Hayır, o yalnız bakar, fakat bu öyür, o yalnız bakar, fakat bu hale bir bakıştır ki kadın belki hakarete, belki dayaya, belki ölüme razıdır, tek bu bakışı görmemesi için başını önüne eğip ve çıplak kolu ile gözlerini kapatır.

Sustu, hafifçe gülümsedi. Sonra ilâve etti:

— Yani demek istediğim gözler üzerindeki etüdüünüz çok şüpheli ve derin...

— Bilmem bu sözlerinizi ilti-

fat telâkki edip de memnun olmamış mı?

Bana cevap vermedi. Birden silkinerek ayağa fırladı.

— Bakın ne kadar dalgımsınız! Dedi. Size cigara vermeyi unuttum. Halbuki benim bilgim a. damaklı tiryakisinizdir.

— O kadar değil... Fakat içirim. Sizi rahatsız etmiyeyim.

— Yoo, Neye?... Günde bir iki taneyi geçmemek şart ile hatâ ben bile içiyorum. Şimdi karşılıklı birer tane içelim.

Masaya doğru yürüyerek gümüş cigara kutusunu aldı. Getirdi. Kutuyu açarak uzattı. Hem cigara almayı çalışıyor, hem yüzüne bakıyordu. Gözleri önünde idi. Benimki her halde pek ba yağı bir hareket... Fakat böyle yapmaya mecburum. O kadar yakımda idi ve bu yakınlık beni o kadar heyecanlandırıyordu ki o lâhzada bu mecburiyet maskesi altında kendi kendimi tehlikeye sürüklüyebileceğimi aklıma geldi. Fakat derhal şiddetli bir ak-

Toulon hâdisesi hakkında Vişide neşredilen tebliğ

Vichy, 29 (A.A.) — Amiralhık dairesinin tebliğinde şöyle denilmektedir:

Mütareke devrine çıkan eski umumi talimat, donanma şeflerine gemilerini kim olursa olsun herhangi ecnebi kuvvete teslim etmekten ise batırmalarını emrediyordu. Alman hükümetinin Toulon'un işgali ve filonun silâhtan tecridi hakkındaki kararından malûmat almak için davet edilmele geç kalmış olan harbiye, bahriye ve hava nazırları, hükümet reisinin kabinesinde toplandı. Zaman tersanenin işgaline başlanılmış ve karadaki bahriye kumandanı tecrid edilmiş bulunuyordu. Bu hâdiselerden henüz haberdar olmayan Amiral Abrial, derhal mahalli makamat ile temasa girmeğe çalışmış ise de deniz prefeliğinde bir servis subayı ile temas etmekten başka bir netice elde edememiştir. O sırada hâdiseler vukua gelmiş ve filoyu teşkil eden gemiler, almış oldukları emirlere an'aneler mucibince itaat ederek kendi kendilerini batırmağa başlamış bulunuyorlardı.

Genub batı Pasifikte hava faaliyeti arttı

Melbourne, 29 (A.A.) — Cenub Pasifik umumi karargâhi tebliği:

Buna ve Gona'da bütün çevrede vuruşmalar devam etmektedir. Düşmanın yaptığı karşılık bir taarruz püskürtülmüştür. Bu kesimde iki taraf hava kuvvetleri faaliyet göstermişlerdir. Japon deniz kuvvetleri kıyı açıklarında manevra yapmaktadır.

Darwin'de 12 düşman bomba uçağı hava alanı çevresine taarruz etmiştir.

Attü adası tekrar Japonlar tarafından işgal edildi

Vaşington, 29 (A.A.) — Bahriye Nazırlığı Aleut takım adalarından Attü adasını tekrar Japonlar tarafından işgal edildiğini tebliğ etmektedir.

Stalin Amerikan harbiye nazırına tebrik telgrafı gönderdi

Londra 29 (A.A.) — İngiliz ve Amerikalılar tarafından şimali Fransız Afrikasında elde edilen muvaffakiyetlerden dolayı Stalin, Amerikan harbiye nazırı M. Stimsona bir tebrik telgrafı göndermiştir.

Birmanyaya hava akını

Yeni Delhi 29 (A.A.) — Tebliğ: Dün sabah İngiliz Blenheim ti pinde bomba uçakları avcılarının refakatinde Birmanyada Shwebe Japon hava alanına taarruz etmişlerdir. Bombalar uçup pistlerinde, dağılma noktalarında patlamışlar ve bir işe deposuna bir tam isabet kaydedilmiştir.

sülâmel ile bu endişeme cevab verdim:

— Bu kadar mı iradesiz adamım artık ben!

Cigaralarımızı yakarak tekrar yerlerimize oturduk. Bahis şimdi benim romanlarıma intikal etmişti. Hepsini ne kadar da dikkatli okumuş... Benim hayal meyal hatırladığım pasajları âdetâ met ne yakın ibareler halinde anlatıyordum. Bir az memnun, biraz mütehayyir ve galiba biraz da mağrur onu dinliyordum. Hayatta en kuvvetliyim diyen adamın ne zayıf noktaları vardır.

O kadar dalmıştım ki o dakikada birisi:

— Burada ne arıyorsunuz? Ne maksatla gelmişsiniz, çabuk cevap var! dese eminim abdalalarak susacaktım.

Nilüfer:

— Sahi onu size soracaktım! Dedi. Son romanınız gazetede tefrika edildi. Fakat kitabın şeklin de çıkmadı. Ne zaman bastıracağınız?

Askerî vaziyet

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

mintakasından şimdilik yeni bir ses çıkmadığına göre, bizim kanaatimizce de budur ve buna göre Sovyet kit'alarının büyük Don kavşının bir hayli batısına tesadüf eden bazı noktaları ve bu arada Stalingradın 150 : 180 Km. batısındaki bazı şehir ve kasabaları işgale muvaffak olduklarına dair olan ilk haberlerdeki mübâlagâlar kendiliğinden meydana çıkmaktadır.

Volga - Don arasındaki bu son Sovyet taarruzunun hakikaten ağır olduğuna ve Almanlarla müttefikleri üzerinde tam bir baskın tesiri icra ederek onları bir hayli hırpalamış ve çok güç bir duruma düşürmüştü bulduğuna şüphe yoktur. Fakat, son iki günün haberleri mareşal Timoçenkonun Stalingradın şimal ve cenubundan müthiş bir hızla sevk etmiş olduğu taarruz kolları uclarının büyük Don kavşının şark sahil veya sahasında birleşerek Don - Volga arasındaki Alman ve müttefik kuvvetlerini Stalingradın içinde savaştan ehemmiyeti Alman kuvvetleriyle birlikte çevirip çevirilebilecek ve hile henüz birbirleriyle birleşmemiştir ve bu sahada savaşıp 300,000 kadar tahmin edilen Alman ve müttefik kuvvetinin son tahlilini tayin edecek hamlelerin henüz yapılmadığı da bugün için bir hakikattir.

Acaba, mareşal Timoçenko ilk 7 ilâ 8 günlük seri hareketlerin ba is olduğu tabii yorgunluk ve dağınlığı bir dereceye kadar izale ile ordularını şimdi işgal etmiş oldukları ileri mintakalarda süratle tanzim ettikten sonra tipki sekizinci İngiliz ordusunun son Elalemeyn taarruzunda yapmış olduğu gibi istidaf ettiği gayeye ulaşmak maksadile hamlelerini temdid edecek mi? Yoksa, umumiyetle zannedildiği gibi Alman başkomutanlığı nın her taraftan yetiştireceği ihtiyat kuvvetleri karşısında duraklamak, hatta yeni baştan eski mevzilerine kadar geri mi gitmek zorunda kalacak? Bu suale tam bir cevab verebilmek şimdiki halde mümkün değildir. Bunun için sırasile Almanlarla müttefiklerinin bu son Sovyet taarruzu neticesindeki hakiki zayıflığı ile şimali Afrika hâdiselerinin batı ve cenub Avrupada muhtemel devletlerini mecbur ettigi yeni hareketler ve tedbirlerden sonra bu devletlerin şark cephesinde bırakıldıkları ihtiyat kuvvetlerinin miktarını bilmek lâzımdır. Bunları ise bugün tabiatla bilemiyoruz. Bu sebeble, bahis mevzuu ettiğimiz suale şu suretle ancak umumi bir cevab verebileceğiz:

Eğer Almanlar, daima yapmakta oldukları ve hile Sovyet kuvvetle-

riyi fazla küçümsemiş ve şimali Afrika hâdiseleri karşısında fazla telaşa kapılarak çok miktarda hava ve kara kuvvetini doğu cephesinden almışlarsa mareşal Timoçenkonun yeni hareketlerine meydan açmış olacağı gibi bundan evvel yazdığımız gibi kendi şark cep helerinin talihini tehlikeye düşür müş olacaktırlar ve Alman genelkurmayı, çok yüksek birçok askeri vasıfları arasında Sovyet harbinin başlangıcındanberi büyük bir nok san olarak göze çarpmakta olan hasmının küçümsemek ve buna göre yanlış hesap yapmak keyfiyetini şayed bu defa da terketmemiş ise böyle bir ihtimal gayrivariid değil dir.

Hasmı küçümsemek değil, ege lâyük ise takdir etmek ve muktazi tedbirleri ona göre almak doğru olur. Sovyetler ise gegen senedenberi tevali eden Leningrad, Moskova, Odesa, Sivasopol, Stalingraddaki hareketlerle ve en nihayet nüfuslarının üçte birine sanayi ve ziraat kudretlerinin yarısına yakın bir kısmını kaybettikten sonra yaptıkları son Volga - Don taarruzile takdire lâyük bir düşman olduklarını isbat etmişlerdir. Sovyetlerin 2 seneden beri askeri kabiliyet ve kudretleri nin bu suretle mütemadi bir inkişaf göstermesinde muhtemel kuvvetlerinden büyük bir kısmını Avrupa batısına Afrika şimalinde bağlanmış olan İngilizlerle Sovyetlere mütemadiyen malzeme yetiştirmekten geri kalmayan Birleşik Amerika lıların da büyük tesiri olduğu gerçi inkâr edilemez. Fakat, asil iş hiç şüphesiz Sovyetlerin bizzat kendilerinde, düşmanlarını iyi anl yarak imkân dahilindeki her tedbir tereddüdsüz yapmalarında, elden çıkan kuvvetlerinin yerine daima yenilerini yetiştirebilmiş olmalarındadır. Almanlarla müttefikleri ise, mevcut kuvvetlerinde bile tamamiyle istifade etmemişler, müte göre muayyen miktardaki kuvvetle her yeni hâdiseye çare bulmağa koşmuşlar ve ateşe ateşle mukabele düsturunu bazı bakımlardan ihmal ederek hasımlarına istifade edilecek fırsatlar hazırlamışlardır. Önümüzdeki günlerin olayları bize bu işin hakikatini daha iyi gösterecektir.

Çinde 1000 Japon askeri koleradan öldü

Çung King 29 (A.A.) — Buna ya gelen haberlere göre, Hünan eyaleti şimalinde 11 inci Japon ordusuna mensub 1.000 den fazla asker koleradan ölmüşlerdir.

Günlerdenberi sabırsızlıkla beklenen

ALDIRMA

12 tablo, FANTEZİ REVÜ

HER AKŞAM

İSTANBUL GAZİNOSUNDA

Yazan: EKREM REŞİD, Müzik: CEMAL REŞİD

TELEFON: 4,524

Her Pazar 16,30 da İÇKİSİZ MATİNE

— Matbaada basılıyor!.. cevabını verdim.

— Kitabın nasıl basılır, hiç görmedim. Faaliyet halinde bir matbaa her halde çok meraklı bir yer.

Acaba tesadüfen mi söyledi, yoksa yeni bir mülakat için teklif yapmaya zemin mi hazırlıyor? Ne olursa olsun, tabii bu bir fırsattı. Hemen atıldım:

— İsterseniz sizi kitabımın basıldığı matbaaya götürerek gezdireyim...

— Ooo... Size zahmet vermiş olurum.

— Ne münasebet! Bundan büyük bir memnuniyet duyacağıma emin olum. Hem matbaayı gezmiş, hem de benim yeni romanımı ilk defa siz almış olursunuz, çünkü son forma basılıyor. Bütün formaları toplatarak orada bir kitab elde etmek mümkün.

— Çok teşekkür ederim.

— Peki ne zaman?

— Ne zaman olursa...

— Hemen yarın.

Bu satırları şimdi görmemizden on altı saat sonra sabahleyin yazıyorum. Öğleden sonra Eminönü meydanında buluşacağız. Onu Babıâliye götürüp matbaayı gezdireceğim.

İlk mülakatın bunlardan başka anlatılacak şayanı dikkat tarafı olmadı. Bir müddet sonra kalktım, vedalaşarak çıktım. Beni Sirkeciye götürecek tramvaya binmeden önce bir müddet yayan yürüyerek kendi kendime mülakatın muhasebesini yaptım. Neticeden memnun olmalıydım. Umumi olarak anlaşılıyordu ki plânım hiç arızasız tatbik edilebilecekti. Hem de belki ümid ettiğimden fazla süratle... Hemen bugün ikinci mülakatın yapılmasının kararlaştırılması başka neye delâlet edebilirdi?

Cemil, haydi şimdi biraz açık ol ve itiraf et... Mülakat neticesinde sende yalnız memnuniyet mi uyandırdı?

(Arkası var)

